

Alleen Kerken lijken nog bekom-
merd om mensen zonder papieren
en ze voegen de daad bij het woord

‘Alles voor oma’

Veel jongeren zetten zich
in als mantelzorger. Dat
verdient een bloemetje op
Mantelzorgerdag (23 juni)

- ▶ Jonge mantelzorgers vinden vanzelfsprekend wat ze doen voor zieke broer, ouder of oma
- ▶ Ook zij hebben uitlaatklep en bemoediging nodig
- ▶ Lynne Anthonissen, ex-mantelzorger, deed een enquête bij andere jonge mantelzorgers

Lieve WOUTERS

Lynne Anthonissen (23) heeft het thuis nooit anders geweten. Toen zij werd geboren, was Rob al twee. In kunnen en kennen stak ze hem al snel voorbij, want Rob was zwaar fysiek gehandicapt en ook mentaal beperkt. „Kort vóór zijn zeventiende is hij overleden”, vertelt Lynne. „Zijn mentale leeftijd was een stuk jonger, maar dat belte hem niet om af en toe vinnig uit de hoek te komen. Rob was altijd de spilfiguur van ons gezin. We hielpen hem met eten, wassen, toiletbezoek, computeren. Als kind weet je wel dat het er bij je vriendjes thuis anders toegaat, maar verder sta je daar niet bij stil. Het dagelijkse zorgen met en voor elkaar is vanzelfsprekend.”

Jongere broer Carl (19) rolde pas later in de zorg. Toen oma na een herseninfarct en na gezamenlijk overleg in het gezin kwam inwonen, bleek Carl in het mee zorg dragen voor oma een natuurta-
lent. „Oma kreeg Robs kamer”, zegt Lynne. „Het leek alsof we draad terug opvatten. Ons gezin is in het zorg dragen een goed geoliede machine. Mama was overdag thuis om voor oma te zorgen. ’s Avonds nam Carl het

toile en tanden poetsen voor zijn rekening, terwijl papa kookte en ik oma vertroetelde en gezelschap hield. Ik leerde veel van de kinesisten die hier vijf maal in de week kwamen en was blij dat ik oma wat ontspannende massage en een stevige knuffel kon geven. Ze genoot daar erg van.”

Oma was nochtans ook niet altijd van de makkelijkste. Als huishoudregentes was ze erg gesteld op hygiëne en orde. Schoondochter Patricia kreeg vaak genoeg een standje. „Mettertijd voelde ze wel aan dat we de lat voor zorgkwaliteit heel hoog legden”, zegt Patricia. „Op een dag gaf ze me het mooiste compliment dat ik me van haar kon inbeelden: ‘Gij verdient een diplom zonder examen te doen.’”

„We waren een goed team. Mama deed de ochtend, Carl nam het zware werk over, terwijl papa kookte en ik oma vertroetelde”

Of Lynne dan nooit nadeel onder-
vond van de vele zorgtaken die haar als kind en puber werden toevertrouwd? „Onze ouders hebben ons altijd de nodige vrijheid gelaten. Carl en ik hadden onze eigen hobby’s en activiteiten. Elk jaar mocht één van ons alleen met mama en papa enkele dagen weg. Ik had nooit het gevoel dat mij te kort werd gedaan.”

Toch kan Lynne zich voorstellen dat het niet overal altijd kook en ei is. In het kader van haar opleiding sociale agogiek hield ze een enquête bij andere jonge mantelzorgers. De meesten lieten een gelijkaardige, overwegend positieve ervaring optekenen, maar er is toch duidelijk nood

‘Het leek of we met de zorg voor oma de draad weer opvatten na de dood van Rob’, zegt Lynne Anthonissen, jonge mantelzorger (links onder). © Emy Elleboog

aan ondersteuning. Dit allereerst in de vorm van informatie over hoe ze best kunnen omgaan met een langdurige ziekte of handicap. Maar zeker ook in de vorm van activiteiten voor de zorgende brussen (broers en zussen) onder elkaar. En dat niet alleen ter ontspanning, maar ook omdat ze

steun en erkenning vinden bij elkaar. Meer waardering en begeleiding zijn dus zeker gewenst.

Bovendien moet er een bijkomende inspanning worden geleverd om gezinnen te bereiken waar alles wat minder vlot draait. „Die komen momenteel niet in beeld. Zware zorg kan een waar

trauma worden voor de gezinsleden. Bijvoorbeeld als het tot een echtscheiding leidt en de kinderen in een zwart gat vallen. Dat gebeurt ook.”

Kenniscentrum Mantelzorg, 016 22 73 37, www.kenniscentrummantelzorg.be.